



Her er noen av temaene du kan lese mer om:

Toppmøtet dagen derpå s. 1, 2

Ambassadøren har ordet: Full stopp for EU? s. 2

Legg sommerferien til en europeisk kulturhovedstad! – Intervju med Stavanger2008-sjef Mary Miller s. 3

Den nordiske velferdsmodellen i EU s. 4

Gjesteskribenten: Kommunal- og regionalminister Magnhild Meltveit Kleppa - Interreg medverkar til utvikling på Hvaler s. 5

Frankrike har overtatt EU-roret s. 6

EU-byråene skal åpnes opp s. 6

Veien videre for en felles immigrasjons- og asylpolitikk s. 7

Reform av landbrukspolitikken s. 7

Enighet om arbeidstid og vikarer s. 8

To kommissærer på Norgesbesøk i juni s. 8

Kortnytt s. 9, 10

Redaksjonen avsluttet 30/6.2008

## Toppmøtet dagen derpå

EU-toppmøtet i juni 2008 ble på mange måter et møte ”dagen derpå”, kort tid etter at Irland hadde stemt nei til Lisboa-traktaten. Traktat spørsmålet ble naturlig nok et viktig tema på møtet, men man fikk også tid til å diskutere andre viktige saker.



Den slovenske utenriksministeren Dimitrij Rupel, Tysklands forbundskansler Angela Merkel og den slovenske statsministeren Janez Janša.  
© Thierry Monasse

Forts. side 2



1 euro = 7,99 kr



## Full stopp for EU?

av motgangen. Det er ingen grunn til å tro at EU-samarbeidet generelt stopper opp. EU har en rekke saker på dagsorden som har avgjørende betydning for folk flest, og dette arbeidet må fortsette uansett hva som skjer med Lisboa-traktaten. EU vil fortsette sitt internasjonale lederskap i klimapolitikken og arbeide med å kutte utslipp på hjemmebane. EU vil videreutvikle justissamarbeidet i et Europa uten grenser og dessuten fortsette arbeidet med å sikre vekst og flere jobber.

Etter at Irland stemte nei til Lisboa-traktaten, har mange stilt spørsmål ved EUs videre utvikling. Ordet krise er hyppig brukt, og enkelte antyder at EU-samarbeidet nå stopper helt opp. Situasjonen er alvorlig, men jeg tror likevel det er viktig å ikke overdramatisere det som har skjedd.

For det første er dette langt fra den første krisen EU har opplevd, og det vil sikkert heller ikke bli den siste. Hvis vi kan trekke én lærdom av tidligere kriser, er det at EU alltid kommer seg gjennom dem og ofte blir styrket

Problemet er imidlertid at traktat-spørsmålet vil kreve mye tid og energi fremover, tid som EU heller burde ha brukt på de viktige sakene på dagsorden. Lisboa-traktaten skulle gi en avklaring på hvor EU går videre; i stedet har vi fått ny usikkerhet.

Det alvorligste er kanskje usikkerheten som er skapt i forhold til videre utvidelser. Flere EU-ledere har argumentert med at nye utvidelser blir umulig uten Lisboa-traktaten på plass. Nicetraktaten, som i dag regulerer EUs beslutningsprosedyrer, tar bare

høyde for 27 medlemsland. Det betyr at nye regler må på plass før Kroatia og/eller Tyrkia kan bli medlemmer. Situasjonen gir også uheldige signaler til andre land i køen, som for eksempel Bosnia og Serbia. På Balkan er det nettopp utsiktene til EU-medlemskap som kan skape stabilitet og som gjør det mulig å gjennomføre nødvendige reformer i landene.

Ser vi på debatten i Irland, var dette elementer som bare i liten grad ble berørt. Debatten handlet i stor grad om irsk nøytralitet, skatteregler, familieplanlegging og abortlover. Interessant nok er dette temaer som overhodet ikke blir berørt av Lisboa-traktaten, hvilket sier noe om trolig det største problemet i Irland – nemlig at traktaten var dårlig forstått. Dette er noe både nasjonale og europeiske politikere må ta til etterretning.

*Percy Westerlund*

## Toppmøtet dagen derpå

**Toppmøtet fant sted i Brussel 19. og 20. juni 2008; bare en uke etter folkeavstemningen i Irland. EU-lederne fant ut at de trengte tid til å analysere situasjonen og støttet det irske forslaget om å komme tilbake til saken på neste toppmøte i oktober.**

### **Bensin- og matpriser**

De høye bensin- og matprisene ble et viktig tema på møtet. Innenfor landbrukssektoren har EU allerede tatt flere grep for å bedre situasjonen, blant annet ved å selge unna matlagre, øke melkekvote og fjerne krav om at deler av jordbruksarealet skal ligge brakk. EU åpner for støtteordninger til lavinntektsgrupper som blir rammet av de høye mat- og bensinprisene, men

understreker at disse bør være kortvarige. For fiskerisektoren vil EU innføre støtteordninger som styrker arbeidet med å modernisere fiskeriflåten.

### **Innvandring, euro og partnerskap**

Immigrasjon er blitt et område der EU-landene samarbeider stadig tettere, noe som ble reflektert på toppmøtet der det ble lagt føringer for det videre arbeidet. Det er ventet at det franske presidentskapet vil legge frem et forslag om en samarbeidspakt om immigrasjon og asylpolitikk i løpet av det kommende halvåret. Toppmøtet markerte også 10-årsjubileet for Den økonomiske og monetære union. Stadig flere land bruker euro, og toppmøtet ga sin støtte til forslaget om



å la Slovakia innføre valutaen fra 1. januar 2009. EU ønsker også å styrke samarbeidet med sine naboland, og forslaget om en union med landene rundt Middelhavet fikk tilslutning. Det samme gjorde forslaget om et østlig partnerskap innenfor rammen av EUs naboskapspolitikk.

# Legg sommerferien til en europeisk kulturhovedstad!



## – intervju med Stavanger2008-sjef Mary Miller

Over tusen arrangementer står på programmet under Stavanger2008. At regionen er europeisk kulturhovedstad, skaper liv og røre i hele området. Stavanger2008-sjef Mary Miller oppfordrer gjerne folk til å legge sommerferien til Rogaland. Men hvis du vil på konsert med Paul McCartney, må du reise et annet sted.

### Hvorfor bør folk legge sommerferien sin til Stavanger?

- Hvis du noen gang skal feriere i Rogaland, er dette året for å gjøre dette. Vi har et variert program, der både store og små kan finne noe av interesse. Og alt vi gjør skal være nytt. Du får se forestillinger og utstillinger du aldri har sett i Norge tidligere - og kanskje aldri får se igjen.

### Hvordan prøver dere å være annerledes?

- Jeg har hele tiden følt veldig sterkt at vi ikke måtte bli en forhåndsprodusert "pakkefestival", som pakkes opp ved starten av året og sendes tilbake når året er omme. Dette er et arrangement som skal være helt særegent og sterkt knyttet til regionen vi befinner oss i. Det er umulig å skille kulturen fra landskapet og naturen. Vi har prøvd å bruke landskapet her som inspirasjon til festivalen.

### Kan du gi noen eksempler?

- Vi har et prosjekt vi har gitt navnet "På eggen", hvor vi bruker seks av fyrtårnene langs kysten. Et antall internasjonale kunstnere blir tilknyttet hvert fyrtårn som så brukes til utstillinger og konserter. I et annet prosjekt brukte vi den fantastiske sandstranden på Orre. Her lagde vi en enorm sandskulptur som var over 800 meter lang. Nesten 3.000 skoleelever deltok i arbeidet med å utforme skulpturen, som også ble pyntet med stein og skjell fra stranden. Sandskulpturen ble gradvis slitt ned av vinden og havet, og det var nettopp noe av hensikten.

Dette er et europeisk prosjekt.

### Hvordan kommer det til uttrykk under Stavanger 2008?

- Akkurat det er noe vi har jobbet ganske mye med. Vi fikk for eksempel mye kritikk for å bruke et fransk selskap i planleggingen av åpningsseremonien. Folk spurte oss hvorfor vi ikke heller kunne bruke et norsk selskap. Men dette skal være et europeisk prosjekt, og det har det også blitt. Jeg har ikke full oversikt over hvor alle artistene kommer fra, men jeg tror vi har representanter fra nesten alle europeiske land. Og litt av målet er å skape varige relasjoner som kan styrke det europeiske samarbeidet. Derfor er det ikke slik at kunstnerne bare flys inn og ut. Under arrangementet samarbeider norske og internasjonale kunstnere og artister, og dette skaper relasjoner som vil vare i mange år fremover.

### Vet noen i Stavanger at Liverpool også er europeisk kulturhovedstad i år?

- He, he. Du er den første som stiller meg spørsmålet på den måten. Normalt får jeg spørsmål om noen i Liverpool vet at Stavanger også er europeisk kulturhovedstad. Uansett må jeg si at vi samarbeider godt med Liverpool. Skoleelever og barnehagebarn i Stavanger og Liverpool deltar i felles prosjekter, og det samme gjør norske og britiske bedrifter. Så svaret på spørsmålet er i alle fall ja.

### Opplever dere å bli sammenlignet med Liverpool?

- Ja, vi har blant annet blitt spurt om hvorfor ikke vi også har Paul McCartney! Men jeg ønsker meg altså ingen middelaldrende rockere! Jeg ønsker meg faktisk ingen tradisjonelle konserter i det hele tatt. Jeg ser absolutt ikke noe poeng i å arrangere ting som ville blitt arrangert her uansett, arrangementet europeisk kulturhovedstad skal være noe spesielt.

På grunn av endringer i reglene er dette siste gang en norsk by kan bli utnevnt til europeisk kulturhovedstad.

- Ja, i alle fall hvis Norge ikke går inn i EU. Dette er ikke noe vi tenker så mye på, men det er klart at det øker presset for å gjøre arrangementet til en suksess. Det er viktig at vi gjør det så vellykket og særegent som overhodet mulig samt at vi gjør det på en slik måte at vi får en varig effekt.

### FAKTA – om europeisk kulturhovedstad:

- I over 20 år har EU utpekt europeiske kulturbyer, i dag omtalt som kulturhovedsteder.
- Den første kulturhovedstaden var Athen i 1985.
- Hensikten er å vise frem mangfoldet i den europeiske kulturen.
- Stavanger-regionen er sammen med Liverpool kulturhovedstad i 2008.
- Kommunene Stavanger og Sandnes er sammen med Rogaland fylkeskommune eierne av Stavanger2008.



Nesten 3000 skoleelever deltok i jobben med en 800 meter lang sandskulptur.

Hjemmesiden til Stavanger2008  
– [www.stavanger2008.no](http://www.stavanger2008.no)

# Den nordiske velferdsmodellen i EU



**Mandag 5. mai 2008 arrangerte Europakommisjonen i samarbeid med Europakommisjonens Representasjonskontor i Stockholm en svært godt besøkt og livlig debatt med temaet "Truer EU den nordiske velferdsmodellen?". Nei, svarte et nærmest unisont panel bestående av nordiske toppolitikere**

## Faglige rettigheter

Universelle velferdsordninger, høy statlig deltakelse, tett samarbeid mellom partene i arbeidslivet samt likestilling kjennetegner den nordiske velferdsstaten.

KrF-leder Dagfinn Høybråten var alene om å mene at disse prinsippene nå trues av EUs lover og felles politikk. Høybråten viste til reaksjonen fra europeisk fagbevegelse på tre nye dommer fra EF-domstolen; de såkalte Laval-, Rüffert og Viking Line-dommene.

De tre dommene omhandler forholdet mellom beskyttelse av arbeidstakere og fri flyt av tjenester eller etableringsfrihet. To av dommene omhandler tolkingen av direktivet for utstasjonering av arbeidstakere i de ulike EU- og EØS-landene. Kritikerne mener dommene griper for langt inn i nasjonalstatenes rett til å regulere arbeidslivet, og at EU rangerer Det indre markedets prinsipp om fri flyt av tjenester høyere enn kampen mot sosial dumping.

At EU-dommene truer folks faglige rettigheter, ble klart avvist av EU-kommisjonens visepresident Margot Wallström. Leder for Sosialdemokratene i Sverige, Mona Sahlin og LO-leder Roar Flåthen så derimot behovet for en debatt om faglige rettigheter. Flåthen mente EU som politisk system må påvirkes og viste her til viktigheten av det felleseuropeiske samarbeidet innen arbeidstakerorganisasjonene.

## Felles utfordringer

Panelet var enig om at den nordiske velferdsmodellen utfordres av åpne grenser, flytting av produksjon, aldrende befolkning og klimatrusler. Disse utfordringene ble vurdert som felles både for Norden og EU. Daværende arbeids- og inkluderingsminister Bjarne Håkon Hanssen mente at 150 000 europeere på jobb i Norge klart utfordrer velferdsstaten. Arbeidsinnvandring har ført med seg tilfeller av sosial dumping; i tillegg til arbeidsforhold, lønnsnivå og boforhold vi ikke kan akseptere, sa Hanssen. Samtidig understreket han at Norge ikke hadde klart seg uten denne innvandringen.

## Velferdspolitikk – nasjonalt ansvar

Flere av paneldeltakerne påpekte at svært lite av velferdspolitikken bestemmes i Brussel.

Skattenivå, pensjonsrettigheter, trygdeordninger, sosial- og integreringspolitikk er først og fremst et nasjonalt ansvar. EU har felles regler for spørsmål knyttet til Det indre markedet, som for eksempel pensjonsrettigheter for arbeidere som jobber på tvers av landegrensene. For å takle felles utfordringer på velferdsområdet, utarbeider EU-landene egne handlingsplaner og retningslinjer for sosialpolitikken. Resultatene rapporteres til Europakommisjonen. Tanken er at landene skal tilpasse politikken nasjonalt, utveksle erfaringer og lære av hverandre. Den lovgivningen EU har på dette området er det vi kaller minimumslovgivning, det vil si at man godtar strengere lovgivning nasjonalt. Tar vi foreldrepermisjon som

eksempel, er EUs minimumslovgivning tre måneders permisjon. Norge og andre land kan likevel ha lengre permisjonsordninger.

## Norden som forbilde

Flere av debattantene mente at EU på mange områder ikke utfordrer, men i stedet etterstreber den nordiske modellen. Når det gjelder velferdspolitikk, er EUs svar på utfordringer som følge av globalisering og flytting av arbeidsplasser 'flexicurity'. Denne modellen legger vekt på aktiv arbeidsmarkedspolitikk, livslang læring, fleksible og sikre arbeidskontrakter og moderne trygdeordninger. Dette er prinsipper vi kjenner igjen fra den nordiske velferdsmodellen. Begrepet brukes ikke her hjemme, men på mange områder fremstår Norge og de nordiske landene allerede som 'flexicurity-land'.

## FAKTA Seminaret

- Arrangert av Europakommisjonens delegasjon i Oslo og Europakommisjonens representasjonskontor i Stockholm mandag 5. mai
- Tema: "Truer EU den nordiske velferdsmodellen?"
- I panelet: utenriksminister Jonas Gahr Støre, Finlands utenriksminister Alexander Stubb, visepresident i Europakommisjonen Margot Wallström, arbeids- og inkluderingsminister Bjarne Håkon Hanssen, Sveriges statssekretær for EU-spørsmål Håkan Jonsson, leder for Sosialdemokratene i Sverige, Mona Sahlin og LO-leder Roar Flåthen.

Les mer om EUs velferdspolitikk her: <http://ec.europa.eu/social>

# Gjesteskribenten: Kommunal- og regionalminister Magnhild Meltveit Kleppa

## - Interreg medverkar til utvikling på Hvaler

Kvar sommar vert den vakre Hvalerskjergarden nær grensa mellom Noreg og Sverige fylt av turistar; folketalet i kommunen vert nær tidobla. Når hausten kjem forsvinn turistane og med dei arbeidsplassar og service-tilbod. Korleis kan Hvaler endra dette biletet og skapa berekraftig turisme heile året?



Guiding ved fyr på Nordkoster.  
Foto Susanne Enefors-Davis

Slike spørsmål var utgangspunktet for Interreg-prosjektet CREST – Creating Sustainable Tourism Destinations. Prosjektet er delfinansiert av EU og vart avslutta i april i år. Saman med fem kommunar frå fem ulike land, alle lokalisert rundt Nordsjøen, har Hvaler kommune utvikla eit verktoysett med tilrådde tiltak for berekraftige turistdestinasjonar. Å skapa eit levande kystsamfunn året rundt er ei problemstilling mange norske kommunar står overfor. Eit av resultatane av CREST er ei praktisk ”handbok” som summerer opp kva for hovudtema ein må vurdere. Handboka identifiserer tiltak som kan inngå i konkrete handlingsplanar. Boka

inneheld også døme som kan vera til inspirasjon for andre småsamfunn med ambisjonar om å verta meir berekraftige turistdestinasjonar.

Interreg, som er EU sitt program for grenseoverskridande regionalt samarbeid, står sentralt i samarbeidet mellom Noreg og EU på det regionalpolitiske området. Noreg har vore med sidan 1996, og programma er no godt kjende og populære blant norske deltakarar. At norske aktørar deltok i over 500 ulike Interreg-prosjekt med oppstart mellom 2000 og 2006, talar for seg.

I Noreg har vi lange tradisjonar i å samarbeida med aktørar i andre land. Saman identifiserer aktørane oppgåver eller utfordringar som ein kan finna andre og betre løysingar på enn det som er vanleg i eige land. Interreg er eit nyttig verkemiddel for overføring av erfaringar og kunnskap frå ein region til ein annan. Arbeidet gjev konkrete resultat, styrkte nettverk og er ein reiskap for læring og fornying av regionalpolitikken, både regionalt og nasjonalt. Noreg har mykje kunnskap å bidra med og kan samstundes læra mykje av kva andre gjer knytt til stadig nye utfordringar.

Deltaking i Interreg, eller andre europeiske samarbeidsprogram, skal ikkje vera noko som vert gjort på sida av det ordinære utviklingsarbeidet. Tvert imot skal arbeidet vera tufta på lokale og/eller regionale strategiar. Det er likevel slik at mange utfordringar berre kan løysast i lag og på tvers av landegrensar. Interreg gjev oss sjansen til det.

Deltakarar: statlege aktørar, fylkeskommunar, kommunar, FoU-institusjonar, frivillige organisasjonar og private bedrifter



CREST – Creating Sustainable Tourism Destinations  
Interreg III B Nordsjøprogrammet

Prosjektpartnerar: Hvaler kommune(Noreg), Strömstad kommun (Sverige), Stiftelsen Håll Sverige Rent (Sverige), Læsø kommune(Danmark), Orkney Boat Museum (Skottland) og Whitby Beacon Town Forum (England) Lead partner: Länsstyrelsen i Västra Götalands län (Sverige) Tidsrom: 30.11.2005-30.4.2008 Prosjektet er delfinansiert av EU Budsjett: 465 000 Euro, (50% frå EU) Norsk finansiering: 30 000 Euro For meir informasjon, hjå [www.crestproject.com](http://www.crestproject.com)

### FAKTABOKS 2

Interreg – EU sitt program for grenseoverskridande regionalt samarbeid  
Programmet vart etablert i 1991 og Noreg har vore med sidan 1996. I dag deltek Noreg i desse programma: A-program (grenseregionale program): Nord, Botnia-Atlantica, Sverige-Norge, Øresund-Kattegat-Skagerrak B-program (transnasjonale program): Nordlig Periferi, Nordsjøprogrammet, Østersjøprogrammet C-program (interregionale program): Interreg IVC, ESPON, Interact, URBACT II.

Interreg IV sin programperiode går frå 2007-2013 EU-midlar for perioden: 8,72 milliardar euro Norske statlege midlar i same periode: 730 millionar kroner (føreset årlege løyvingar frå Stortinget)

For meir informasjon: [www.interreg.no](http://www.interreg.no)

# Frankrike har overtatt EU-roret

**Den 1. juli overtok Frankrike formannskapet i Rådet etter Slovenia. Frankrike vil ha formannskapet frem til 31. desember når Tsjekkia overtar for de neste seks månedene.**

Noe av det viktigste det franske formannskapet skal jobbe med er utfordringene rundt Lisboatraktaten. Ratifiseringen fortsetter i de andre medlemslandene, og toppmøtet i oktober vil komme tilbake til hvordan man skal takle irenes nei til traktaten. Franskmennene har også formulert en rekke prioriteringer for formannsperioden. Fokus vil blant annet være på klima og energi, innvandring og migrasjon, forsvar og sikkerhet. Å komme til enighet om den nye klima- og energipakken står høyt på den franske agendaen. Medlemslandene er allerede innforståtte med

målene, men noe gjenstår når det gjelder å samle seg om hvordan tiltaksbyrden skal fordeles.

Samtidig ønsker franskmennene å styrke energiforsyningssikkerheten og energipolitikken generelt. Innvandrings- og asylpolitikken vil også stå sentralt de neste seks månedene, og det franske formannskapet vil foreslå en såkalt "europeisk pakt" om immigrasjon og asyl. Videre ønsker det franske formannskapet å styrke det europeiske forsvarssamarbeidet. Fokus her vil først og fremst være å styrke Europas militære forsvarsevne, både i internasjonale operasjoner og i beskyttelsen av europeiske borgere.

Det franske formannskapets hjemmeside: <http://www.eu2008.fr>



## EU-byråene skal åpnes opp

Norge deltar i 16 av mengden av EUs totalt 36 såkalte "byråer". (Disse har oftest ordet 'agency' i navnet sitt på engelsk). 29 av disse har det man kaller "tilsynsmyndighet" og skal nå åpnes bedre opp for offentligheten.

Byråene har med årene blitt en etablert del av EUs stab med stor teknisk ekspertise og spisskompetanse innen områder som spenner fra yrkesopplæring til matvaresikkerhet. Dette har gjort det enklere for Kommisjonen å konsentrere seg om sine kjerneområder og å bistå i beslutningsprosessene. De av byråene som ligger utenfor Brussel og Luxembourg, bidrar også til å synliggjøre EUs arbeid i resten av Europa.

Nettopp på grunn av den sentrale rollen disse byråene har, er det viktig at man er seg bevisst hvilken innflytelse de skal ha og hvem de skal stå til ansvar for. Byråene utfører en mengde ulike arbeidsoppgaver på bakgrunn av sitt eget rettsgrunnlag som frittstående enheter. De fleste er finansiert av EU, men noen tar også betalt direkte av 'kundene'. Det finnes ingen generelle

retningslinjer for byråene. De er blitt opprettet etter hvert som behovet har oppstått på de ulike områdene de jobber med.

I en ny plan fra Kommisjonen har man bestemt seg for å sette ned et utvalg som skal utvikle et sett med felles retningslinjer for alle byråene. Dette utvalget består av folk fra alle EU-institusjonene, og hovedoppgaven vil være å sørge for at alle byråene har klare rapporteringsrutiner både til ansvarlig institusjon og i forhold til alle berørte parter eksternt. Dette skal også gjelde hvilke plikter de ulike vertslandene skal ha og også grunnleggende retningslinjer for nedleggelse dersom byrået blir overflødig.

Forslagene til reformer skal være klare innen utgangen av 2009. Dette betyr at utover planene for byråer innen energi, telekom og justis vil det ikke komme noen nye forslag før 2009-10.

### FAKTA

Et EU-byrå er en selvstendig enhet opprettet av EU og tillagt oppgaver av teknisk, vitenskaplig og/eller forvaltningsmessig art for å bistå EU og medlemsstatene i deres arbeid. Byråene har en sentral rolle som premissleverandører, forvaltere og rådgivere på viktige fag- og politikkområder. Det er stor variasjon mellom de ulike byråene i forhold til størrelse, oppgaver og ressurser.

- Hele oversikten finner du på Europaportalen: <http://europa.eu/agencies>
- Les mer om den norske deltakelsen på den norske regjeringens Europaportal: [http://www.regjeringen.no/nb/sub/Europaportalen/norsk-europapolitikk/Gjennomforing-2/eu\\_byraer\\_2007.html?id=504263](http://www.regjeringen.no/nb/sub/Europaportalen/norsk-europapolitikk/Gjennomforing-2/eu_byraer_2007.html?id=504263)

# Veien videre for en felles immigrasjons- og asylpolitikk

Immigrasjon er en stor utfordring for EU. Siden 2002 har det årlig kommet mellom 1,5 og 2 millioner innvandrere inn i EU. EU har behov for mer arbeidskraft, men ønsker samtidig å redusere illegal innvandring.

17. juni vedtok Europakommisjonen en meddelelse om immigrasjon og en handlingsplan for asylpolitikk.

Strategien for immigrasjon inneholder 10 prinsipper som skal utgjøre grunnelementene i en felles immigrasjonspolitikk. De er knyttet til EUs mål om velstand, solidaritet og sikkerhet. Eksempler på hva disse innebærer er følgende: kvalifikasjonene til arbeidsinnvandrerne skal i høyere grad samsvare med arbeidsmarkedets behov. Dokumentet anerkjenner at integrasjon er nøkkelen til en vellykket immigrasjon. Tredjelands borgere skal ha en juridisk status som er nær statusen til EU-borgere. Samarbeidet mellom opprinnelseslandene og transittlandene

skal bedres. Sikkerheten skal forsterkes gjennom visumpolitikk, bedre returpolitikk og bedre grensepolitikk. Det skal være nulltoleranse for menneskehandel. I tillegg til disse prinsippene foreslår Europakommisjonen konkrete tiltak for medlemslandene.

I handlingsplanen for asylpolitikk fastsettes strukturen for den andre fasen av det felles europeiske asylsystemet. I den første fasen (1999-2005) ble felles minimumsstandarder vedtatt. I den andre fasen ønsker man blant

annet å oppnå en felles prosedyre for asyl og en felles status for beskyttede personer. Det viser seg at forskjellig nasjonal praksis av dagens regler fører til ekstreme forskjeller når det gjelder for eksempel rett til beskyttelse.

Disse planene forventes å bli vedtatt av Det europeiske råd 15. oktober 2008, og i løpet av 2009 kommer de til å være en del av det nye femårige programmet innenfor området rettferdighet, frihet og sikkerhet.



## Reform av landbrukspolitikken

EUs felles landbrukspolitik er svært sentral i det europeiske samarbeidet, men har i den siste tiden i økende grad vært utsatt for kritikk og krav om reform. Siden 2003 har EUs landbrukspolitik gjennomgått store endringer, men mye gjenstår fortsatt. EU bestemte seg derfor for å foreta en undersøkelse av landbrukspolitikken. Som del av denne undersøkelsen fremla Europakommisjonen nylig en rekke reformforslag. Reformene vil fortsette prosessen med å kutte forbindelsen mellom direkte støtte og produksjon. Dette vil bidra til å øke landbrukets tilpasning til etterspørselen på det europeiske markedet. Kommisjonen vil avskaffe tvangen med å legge jordbruksarealer brakk, gradvis øke melkekvotene

inntil disse avskaffes i 2015 og kutte ned på markedsstyringen.

Bønder som mottar jordbruksstøtte fra EU, har tidligere måttet la 10 % av sitt jordbruksareal ligge brakk hvert år. Kommisjonen foreslår nå å gå bort i fra dette for å bidra til å øke den europeiske matproduksjonen. Tidligere var overskudd på melk et problem i EU, og det var derfor behov for et system med melkekvoter for å begrense produksjonen. I dag er problemet motsatt, og Kommisjonen vil derfor gradvis redusere slike kvoter. Planen er at meieriproduktmarkedet skal liberaliseres helt fra 2015. Generelt jobbes det med å kutte forbindelsen mellom direkte



støtte og produksjon av spesielle varer. Et skritt i denne retningen er at Kommisjonen foreslår å flytte noe av den direkte støtten over til et fond for bygdeutvikling. Rådet og Parlamentet skal nå behandle forslaget fra Kommisjonen og det er å håpe at man kan komme til enighet relativt raskt.

Mer om EU og landbruk: <http://europa.eu/pol/agr/>

# Enighet om arbeidstid og vikarer



Endringer i Arbeidstidsdirektivet ble foreslått av Europakommisjonen i 2005. Forslaget til et direktiv om vikariansatte har ligget på bordet siden 2002. Natt til 10. juni ble EUs arbeids- og sosialministre enige om disse to tekstene.

Når det gjelder arbeidstid, er den maksimale arbeidsuken fortsatt på 48 timer. Arbeidstakeren kan likevel velge å jobbe mer hvis den nasjonale

loven tillater det eller hvis det finnes en kollektiv avtale om det. For de som velger en "opt-out", introduseres det et nytt tak på 60 timer, med mindre arbeidslivets parter blir enige om noe annet. Direktivet fastsetter i tillegg en rekke betingelser for bruk av unntaket fra 48-timers-regelen.

Når det gjelder vikarer ansatt gjennom vikarbyråer, slår direktivet fast at vikarer

skal fra dag én likebehandles med faste ansatte med hensyn til lønn, svangerskapspermisjon, ferie og tilgang til felles goder som f. eks. barnepass, kantine og transport. Det er kun mulig å gjøre unntak fra denne regelen gjennom kollektive avtaler eller avtaler inngått av partene i arbeidslivet på nasjonalt nivå. Medlemslandene vil måtte innføre straffetiltak mot bedrifter og vikarbyråer som ikke følger reglene.

Enighet i Rådet betyr ikke at disse direktivene er vedtatt. Tekstene som medlemslandenes ministre er blitt enige om, skal nå sendes tilbake til Europaparlamentet for andre lesning. Europaparlamentet står fritt til å foreslå endringer. Rådet og Europaparlamentet må bli enige om innholdet i direktivene før de vedtas.

## To kommissærer på Norgesbesøk i juni



EUs kommissærer for utdanning, kultur & ungdom samt flerspråklighet møttes i Oslo 5. - 6. juni for uformell konferanse om flerspråklighet og interkulturell dialog i skolen. En rapport som ble vedtatt på møtet, vektlegger viktigheten av utdanning for å forme en felles europeisk identitet som inkluderer minoriteter og tar avstand fra rasisme og intoleranse. Følgende kommissærer

holdt innlegg på konferansen, Leonard Orban (flerspråklighet) og Ján Figel' (utdanning, kultur & ungdom).

Orban la i sin tale særlig vekt på viktigheten av å oppfylle det uttalte målet om at alle skal kunne minst to andre språk i tillegg til sitt eget morsmål. EU har hatt dette som mål siden 2002.

Les om konferansen på Kunnskapsdepartementets sider: <http://www.regjeringen.no/nb/dep/kd/aktuelt/nyheter/2008/europeisk-ministerkonferanse-i-oslo.html?id=515474>

**Besøk i Stavanger2008 – Open Port**  
Kommissær Figel' benyttet også anledningen til å besøke Stavanger som er europeisk kulturhovedstad i 2008. På denne turen fikk kommissæren, sammen med kulturminister Trond Giske, se et bredt utvalg av det mangfoldige programmet som Stavanger og Sandnes har satt sammen. Det mest eksotiske innslaget var en svært original kultursti i kulturlandskapet på Bru i Rennesøy kommune. Der fikk det dresskledde følget en varm velkomst av både grunneiere og sauer i strålende omgivelser.

Hjemmesiden til Stavanger2008 finner du her: <http://www.stavanger2008.no>

### To nye kommissærer

Italieneren **Antonio Tajani** er EUs nye transportkommissær. Han har tatt over posten etter Frankrikes Jacques Barrot som nå er EUs justiskommissær etter at Franco Frattini sa fra seg stillingen for å bli ny utenriksminister i Italia. Tajani er tidligere parlamentsmedlem med bred europeisk erfaring. Han har uttrykt sterk interesse for transportsektoren og vil spesielt fokusere på flytransport, klima og trans-europeisk infrastruktur.



**Transportkommissær  
Antonio Tajani**

**Androulla Vassiliou** har overtatt som ny kypriotisk kommissær etter at Markus Kyprianou i vinter sa fra seg stillingen som EUs helsekommissær for å bli ny utenriksminister på Kypros. Androulla Vassiliou er jurist med 20 års erfaring som advokat og ti år med parlamentserfaring fra Kypros. Tidligere har hun vært visepresident i det europeiske liberale partiet ELDR og varamedlem i Konventet for Europas framtid som utformet forslaget til Grunnlovstraktat. Som helsekommissær har hun ansvar for Europakommisjonens "helseportefølje", det vil si de tre områdene folkehelse, matvaresikkerhet, dyrehelse og dyrevelferd.



**Helsekommissær  
Androulla Vassiliou**

### Sikrere og grønnere flygninger

Kommisjonen la 25. juni i år frem et nytt sett med felles regler for europeisk flytrafikk (Single European Sky II). Målet er enda bedre sikkerhet, lavere kostnader og færre forsinkelser. På miljøsidan er det regnet ut at reformen kan redusere flyselskapenes CO<sub>2</sub>-utslipp med 10 prosent. Kommisjonen håper forslaget kan bli vedtatt og gjennomført i 2010.

### Piratkopiering

Aldri før har EU-landene stanset så mange forsendelser av piratkopierte varer som i fjor. 13. mai ble en konferanse arrangert i Brussel der temaet var etterligninger og piratkopiering av varer, effektene av økonomisk vekst og hvilke tiltak som bør innføres i kampen mot kopivarer. Straffemetoder som er foreslått er høyere bøter og fengselstraff, konfiskering, varedestruksjon og permanent eller midlertidig karantene fra å drive eget selskap.

### 10 år med økonomisk samarbeid – Slovakia neste land med euro

Det er nå 10 år siden det ble bestemt at Europa skulle få en felles valuta: euroen. Den økonomiske og monetære union (ØMU) kom i stand, og i dag er euroen felles valuta for 15 av EUs medlemsland. Over 320 millioner innbyggere over hele Europa bruker i dag euroen i sitt dagligliv. Siden starten i 1999 er nye land blitt med i euro-samarbeidet, og flere forbereder seg på å bli med i fremtiden. Neste land ut er Slovakia som innfører euro fra 1. januar 2009. De første 10 årene er en historisk suksess, og fremtidens utfordringer står nå på trappene for en av verdens mest stabile valutaer.

### Studér i Europa

Det finnes mer enn fire tusen universiteter og høyskoler i Europa. For å gi studenter fra andre deler av verden informasjon om studiemulighetene, har Europakommisjonen lansert internettsiden 'Study in Europe'. På <http://www.study-in-europe.org> finner man oppdatert informasjon om studieprogram, skolepenger, stipendmuligheter og studiemiljø i 32 europeiske land.



### Lettere innsyn i EU-dokumenter

Offentligheten har for første gang fått tilgang til å sjekke brev som går til og fra en EU-kommissær. Den svenske EU-kommissæren og visepresidenten i EU-kommisjonen, Margot Wallström, har startet et prøveprosjekt hvor alle via hjemmesiden hennes kan klikke seg inn i postjournalen. Som regel vil en da umiddelbart få tilgang til alle dokumenter. Wallström mottar i løpet av et år rundt 6000 brev og sender ut mellom 3000- 4500 brev. Disse henvendelsene om konkrete saker blir nå offentlige. For alle som ønsker å følge saker som behandles i direktorater eller i institusjoner som EU-kommisjonen, er postlistene uvurderlige. Advokatkontorer og lobbyister er de gruppene som generelt er flinkest til å bruke offentlighetsadgangen i EU. Wallström selv sier hun håper at allmennheten skal bruke muligheten til innsyn. Hun tror ordningen hun starter etter hvert vil utgjøre normen for hele EU-kommisjonen.

### EU har lansert lobbyregister

EU-kommisjonen lanserte 23. juni 2008 et nytt register over lobbyorganisasjoner i EU. Alle interesseorganisasjoner som driver lobbyvirksomhet i EU, er inviterte til å registrere seg. For å få plass i registeret må man derimot godta EUs vedtatte retningslinjer for kontakt mellom Kommisjonen og lobbyister. Registeret er tilgjengelig for alle på EU-kommisjonens hjemmesider.

### 40 år med tollunion

Gjennom 40 år har EUs tollunion spilt en avgjørende rolle for europeisk integrasjon. Med Romatraktatens innføring av tollunionen i 1968, ble tollene på varer mellom EUs medlemsland fjernet, og det ble innført et felles avgiftssystem for import fra land utenfor EU. I 1993 fjernet man kontrollen ved de indre grensene. I dag er det kun tollere ved EUs ytre grense. For utviklingen av EUs indre marked har tollunionen med felles regler og effektiv kontroll av EUs ytre grenser vært svært viktig. Tollene sikrer ikke bare at handelen går greit, men stanser også forfalskede varer og skadelige produkter før de kommer på det europeiske markedet.



### Europeisk nødnummer 112

Det europeiske nødnummeret 112 er i bruk i alle EUs medlemsland, med unntak av Bulgaria. Nødnummeret kan ringes gratis fra både mobil og huselefon og skal spesielt hjelpe ferierende på reise. En undersøkelse som er blitt foretatt viser at informasjonen om nødnummeret har vært for dårlig. Europakommisjonen har derfor lansert internettsiden <http://ec.europa.eu/112>, med informasjon om hvordan nødnummeret fungerer i de forskjellige medlemslandene.

### Europeisk miljøhovedstad

Som ledd i kampen mot globale miljøproblemer, oppfordrer EU til miljøvennlig storbyeksistens og vil fra 2010 kåre en europeisk miljøhovedstad hvert år. Ved å premiere storbyer som tenker nytt og miljøvennlig, håper man å inspirere andre byer til innsats. Søkerbyer vil bli sammenlignet ut fra ti kriterier, blant annet vann- og luftkvalitet, kollektivtransport og søppelhåndtering.

Følg med på hva som skjer i EU! Gratis abonnement på elektronisk nyhetsbrev, EU-magasinet og invitasjoner til seminarer og konferanser får du ved å registrere deg på: <http://www.europakommisjonen.no/Publikasjoner/abonnement.asp>

Ansvarlig utgiver: Europakommisjonens delegasjon til Norge og Island • Redaktør Joachim Meier Svendsen • Bidragsyttere: Magnhild Meltveit Kleppa, Percy Westerlund, Marit Dønne, Véronique Janand Kolbjørnsen, Lillian Andenæs, Ragnar Semundseth, Silje Kjellevoid.

Adresse Pb 1643 Vika, 0119 Oslo • Tlf. 22 83 35 83 • Faks 22 83 40 55 • Epost [europakommisjonen@ec.europa.eu](mailto:europakommisjonen@ec.europa.eu)  
Kontortid: Hverdager kl. 09.00-16.00, Klingenberggaten 7A. Hjemmesider: [www.europakommisjonen.no](http://www.europakommisjonen.no) [www.eung.no](http://www.eung.no)  
Europaserveren: [www.europa.eu](http://www.europa.eu) • Grafisk produksjon: 07 Gruppen

Innholdet i EU-magasinet gjengir ikke nødvendigvis Europakommisjonens offisielle standpunkter. Ettertrykk tillatt med kildehenvisning. Gratis abonnement. • ISSN: 1500-5275